

Sobota 19. srpna 2006

Svátek má Ludvík

*Po nás budou lidé létat vzduchem,
nosit jiné kabáty, možná objeví
i nějaký šestý smysl, ale podstata
Hronova se nezmění.*

Anton Pavlovič Čechov (Tři sestry)

Milí divadelní přátelé,

začnu svůj krátký příspěvek do poslední čísla Zpravodaje 76. JH slovy, kterými jsem Vás na sklonku minulého týdne v programové brožurě festivalu vítala.

Stará indická moudrost říká, že přátelství má šest znaků: umět dávat a přijímat, důvěřovat si, zachovávat tajemství, stolovat v přítelově domě a také ho zvát ke svému stolu. Mým neskromným přáním je, aby se nám

všem společně podařilo při letošním Jiráskově Hronově potvrdit pravdivost těchto slov.

Letošní ročník JH pomalu končí a já mohu říci, že moje přání se splnilo, a to za přispění Vás všech - účinkujících, hostů, návštěvníků i organizátorů. Chtěla bych za to všem poděkovat. Byly to náročné festivalové dny. Stihnout všechna představení, vystoupení, koncerty, to bylo téměř nad lidské síly. Pozdravit všechny přátele, popovídat si o tom, jaké „to představení“ vlastně bylo, co se líbilo, co už nikdy vidět nemusím, zapívat si s kamarády při kytáře, doběhnout

včas na organizační štáb, tiskovku a vítání souborů, přivítat oficiální i zahraniční hosty, poděkovat sponzorům - to byl můj letošní Jiráskův Hronov. Jsem moc ráda, že nakonec vyšlo i to počasí, ze kterého jsem měla velké obavy. Snad nikoho nepřekvapím tím, že si ráda příští týden vezmu dovolenou a budu srovnávat spánkový deficit. Také se po více než týdně budu mít šanci podívat na zprávy a zjistit tak, kdo asi přijede příští rok jako ministr kultury zahajovat Jiráskův Hronov. Já měla tu čest jako starostka již osmkrát. Zkusím na podzim udělat vše pro to, abych

ten pocit příjemného chvění kolem žaludku ve chvíli, kdy stojím na schodech Jiráskova divadla a slavnostně zahajuji nejstarší festival amatérského divadla v Evropě, mohla ještě zažít. To je mé nové a velké přání. Věřím však, že i kdyby se nesplnilo, že „noví hronovští pŕpání“ budou k Vám, milovníkům divadla, stejně tak příznivě nakloněni jako já.

V ůctě

Hana Nedvědová,
starostka města

Co sbalíte na JH?

Co bezpodmínečně zabalíte do svého zavazadla na Jiráskův Hronov a co do něj zaručeně nedáváte?

Na závěr jsme s anketou oslovili i dva seminaristy, dá se říci už zasloužilé účastníky JH.

Já si vřdycky беру knížku, ale nikdy ji neotevřu. Loni jsem se tu dokonce „učila“ na státnice. A co si neberu – většinou se netrefím do vhodného oblečení.

Jitka Páleníková,
seminaristka, na JH po sedmé

Vřdycky si беру hodně trenýrek, protože nerad peru. Myslel jsem, že si nikdy nebudu brát oblek a letos jsem si ho kvůli mafiánské svatbě vzal. A pak si s sebou neberu Jitku, protože Jitka si bere mě.

Jan Šotkovský,
seminarista, na JH po šesté,
partner Jitky Páleníkové

Beru si dostatek odvahy a odhodlání odolat nejroztodivnějším přáním různých zarpuliců, co všechno by mělo být otištěno ve Zpravodaji JH. Doma nechávám kontaktní čočky, protože už druhý den na JH mi únavou vypadávají z očí.

Zuzana Vojtíšková,
šéfredaktorka Zpravodaje

ZE ZÁKULISÍ ANEB KDO JSOU TI, BEZ KTERÝCH BY JIRÁSKŮV HRONOV NEBYL

Zastavení osmé – s ředitelkou Kulturního a informačního střediska

Máme tu konec 76. Jiráskova Hronova. Z kuloárů organizačních i seminaristních (abych tak řekla) se mi doneslo, že řada věcí v organizaci JH se oproti loňsku zlepšila a že tento proces má svůj počátek u ředitelky KIS. A tak se paní Marcela Kollertová ptám – Máte stejný dojem?

Asi na tom něco bude. Loni jsem neměla čas jít na jediné představení a vnímat i jiné pozitivy festivalu a letos se mi podařilo dokonce dvě představení vidět. Jistě to má souvislost s tím, že letošní JH je můj třetí ročník a zkušenosti se nabírají postupně. Podařilo se mi rozdělit práci mezi víc lidí. Každý má na starosti svůj konkrétní úsek a konkrétní úkoly – jak techniku, ubytování, vstupenky atd. Tím mi pochopitelně neubýlo zodpovědnosti, ale jestli to, jak říkáte, letos fungovalo líp, tak určitě i díky tomu, že práce byla líp rozdělena a každý věděl přesně, co má dělat.

Seminaristům se nelíbilo, že letos nedostali placky. Loni jsme totiž byli ve schodku 260 tisíc, což jsem musela zaplatit z peněz KIS a během celého roku mi ty peníze pochopitelně chyběly. Takže jsme přemýšleli, kde všude by se dalo ušetřit, vymýšleli jsme různé varianty a šetřilo se na všech frontách. Taková placka, řeknete, je patnáct korun, ale když ji tři sta seminaristů dostalo zdarma, už je to znát. Pravda je, že jsem jich nechala udělat málo, jak se ukázalo a nebyly ani ke koupi. Takový zájem jsem nečekala. Příští rok jich bude určitě víc. Chtěla jsem, aby je dostali účinkující soubory jako památku na JH, když už jim hradíme skutečné minimum – stravu

a ubytování. Jenže počet účinkujících letos vyšplhal asi na 265, takže z počtu placek daného do prodeje zase hodně ubylo.

Musím říct, že mě „hlad“ seminaristů zrovna po placích překvapil, ale pak jsem si všimla, že někteří mají na batůžcích hned tři čtyři za poslední ročníky...

Přesně tak. Někteří sběratelé na mě vyškemrali poslední vzorky, co jsem měla v šuplíku. Ale příští rok to musím změnit!

Slyšela jsem také, že jste více využili počítačové zpracování údajů v některých oblastech?

Hlavně v ubytování, což je každoročně nejnáročnější úsek JH, doposud jsme jeli na tzv. plachty, všechno se vypisovalo ručně a docházelo k chybám, člověk není neomylný. Letos jsme se zejména snažili vyhovět všem požadavkům Artamy ohledně ubytování lektorů a organizačního štábu a pak jsme teprve umísťovali ostatní účastníky.

Vidíte do budoucna nějakou možnost nového řešení ubytování seminaristů?

Zatím nemám takové ty tradiční reakce od seminaristů – „plus a mínus“ Hronova, které jako každoročně vyhodnotíme a uděláme nějaký závěr. Pravda je, že jsem radě města dala za pravdu a nevezla si na zodpovědnost novou podlahu za dva miliony v tělocvičně, kam se může jen v sálové obuvi. To by se nedalo uhlídat. Chápu, že bydlet v jedné budově a sprchy mít v budově jiné není zrovna ideální.

Měla jsem spíš na mysli neustále se zvyšující počet seminaristů? Je to pro Hronov únosné?

Není. Co se týče ubytování, to by se ještě nějak řešit dalo – už se o tom pan Strotzer ve Zpravodaji zmiňoval, ale spíš mně hodně vadí, že běžný divák se nedostane na představení. Hronovští si ještě mohou vybrat z celého týdne, ale když někteří návštěvníci přijedou jen na tři čtyři dny a nedostanou vstupenky třeba do Sálu Josefa Čapka, to pak nadávají a musím jim dát za pravdu. Potřebovali bychom dávat do prodeje aspoň 50 vstupenek. Asi by musel být jinak sestavený program, představení by se muselo hrát víckrát, tudíž soubor by tu musel zůstat více dní. Ale například v ZUŠ s malou kapacitou je tohle už teď velký problém, když soubor musí hrát třeba čtyřikrát.

Máte už teď, poslední den festivalu nějaké přání pro příští ročník?

Přála bych si, aby vyšel grantový projekt, který jsme připravily s paní starostkou. Ve Zpravodaji už o něm také byla řeč. Jde o spolupráci s partnerským městem

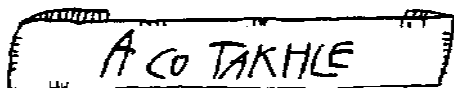
Bělavou. Pokud bychom grant získali, byly by peníze na doprovodný program příštího ročníku JH a určitou částku bychom mohli využít na vybavení atd. A kdybych já mohla rozhodovat o podobě JH, byla bych pro to, aby účinkujících souborů bylo o trochu méně a peněz alespoň stejně, abychom souborům mohli přidat na dopravu. Třeba by se tím snížením počtu i z kvalitnil celkový program, byly by tu jen ty opravdu špičkové inscenace.

Co budete dělat zítra, až se Hronov zase vylidní?

Pojedu na chaloupku, kterou mám na samotě u lesa. S rodinou, kterou jsem čtrnáct dní neviděla a chvilu nechci vidět lidi. I když – lidi mám ráda!!!

Pavlaína Schejbalová

Všechny lidi ze zákulisí Jiráskova Hronova se nám bohužel v tomto malém seriálu ani zdaleka nepodařilo představit. Pokud bychom tak chtěli udělat, našli byste v dalších číslech Zpravodaje ještě minimálně jména pánů Touška, Kopse, Lelka, Webra, Bartoně, Bednáře, Hurycha, paní Cvrčkové, Kubinové, Lepšové, Machové, Šatrové, Šedové, Hornové, Ječmínkové, Jirmanové, Tláskalové a dalších a dalších lidí, bez kterých by hronovský festival nebyl takovým, jakým je. A tak přijměte vy, na které se letos nedostalo, poděkování a potlesk aspoň touto cestou!!

ROZBOROVÝ SEMINÁŘ

Na JH se pravidelně koná také rozborový seminář pořádaný SČDO, kde lektorské místo zaujímá režisér Rudolf Felzmann, který na povídání o semináři doporučil jednoho ze svých seminaristů – prý pro jeho věčnou opozici... O rozborovém semináři tedy s Jiřím Čechem, členem DS Čtyřlbaub z Prahy, čerstvým absolventem dvouletého kurzu – Škola základů činoherní režie pořádaným SČDO (forma distančního studia) a letošním seminaristou.

Během dvouletého kurzu jsme se scházeli vždy jeden víkend v měsíci a součástí kurzu byla i návštěva JH. Přijížděli jsme na návštěvu do rozborového semináře klubu režisérů SČDO. Seminář mě zaujal natolik, že jsem přijel i po skončení kurzu jako seminarista.

Ze semináře dýchá pohoda a nenucenost, není to tzv. studio monolog. Pan Rudolf Felzmann umí vše správným způsobem

ukočírovat a nasměrovat tam, kam by se to mělo ubírat. Jsem tady potěšit a nejsem si vědom, že by došlo k nějakému konfliktu. Myslím, že to není jen zásluhou pana Felzmanna, ale více méně tolerancí všech. Chodí sem lidé, kteří se chtějí k něčemu dobrat a nechtějí za každou cenu prosadit jen svůj názor. Jak už z názvu můžeme usoudit, jde o rozborový seminář, ale nejde tu o vědecké rozbor. Sejde se zde společenství lidí, kteří jsou většinou zkušení divadelníci. Hodně o divadle vědí a diskutují o tom, co předešlý den viděli. Na každý den se většinou vybere jedno představení jako hlavní (měsíc dopředu) a tzv. vykopávací diskuse u daného představení dostane za úkol zjistit něco více o hře a autorovi. A právě v semináři pak referuje o všem, co zjistil. Tím je diskuse zahájena a postupně všichni, kteří se k rozebíranému představení chtějí vyjádřit, mluví o tom, co viděli, jaké pocity mají z představení. Klademe si různé otázky, např. co bylo režijním záměrem a jakými prostředky to bylo naplňováno. Jako jeden z hlavních přínosů semináře pro sebe vnímám, že mě nutí formulovat a pojmenovat určité věci, a že slyším jiné názory fundovaných divadelníků. Můžu s nimi souhlasit nebo ne, ale každopádně stojí za zamyšlení a pomůžou mi vše si utřídit. Hledáme, čím pro nás může být konkrétní představení inspirativní, snažíme se nehodnotit, ale spíše popsat, o čem to bylo. Hrající soubory požádáme o zaslání textu hry a na samotný seminář protagonisty pozveme. Oni nám pak můžou odpovědět na některé naše otázky, např. proč pracovali právě na této inscenaci, a potvrdit nám tak, zda jsme se dobrali ke správným závěrům.

Kdysi mi někdo řekl, že člověk se nejlépe naučí dělat divadlo tím, že bude chodit do divadla dívat se na hry. Největší přínos semináře je pro mně možnost hry rozebrat v kolektivu lidí, kteří divadlo dělají daleko delší dobu než já a jsou z různých koutů republiky, což má také svou váhu.

Slova Jiřího Čecha zaznamenala Lenka Novotná

PC – OHLÉDNUTÍ ZA PÁTKEM

Počet účastníků: 63 (že by únava na konci přehlídky?)

Počet aktivně vstupujících účastníků z pléna: 6

Mimořádným účastníkem je kuchařský učeň, který dvakrát, vždy v rámci příspěvku Jána Zavarského, vstupuje do debaty samostatným nonverbálním výstupem.

Témata:

Studentské divadlo (Dentální rapsodie, 26 minut debaty)

Obraz a realita (Bílí andělé pijí tesavelu, 39 minut debaty)

Mimo stanovená témata zazní na závěr úvaha Jana Císaře o směřování a smyslu současného divadla.

Vytrženo z debaty:

Těžko říct, co je v současné době divadlo. Dnes pro něj chybí jakákoliv obecně platná norma. To, co platilo v českém divadle a co se postupně formovalo od 18. století, představuje v současnosti pouhý jeden proud. Dnes si každý určuje svou vlastní normu. Z mnoha definic divadla platí už jen ta Zichova: „Divadlo je to, co vidíme a slyšíme během představení“.

(Jan Císař)

Jan Císař

Vladimír Štefko

Václav Špirit

Jakub Korčák

Ján Zavarský

Daria Ullrichová

Zabiják Joe

Pěkné představení, ozdobené černým humorem, který mě pobavil. Bohužel jsem nepochopil konec, přišlo mi to useknuté.

František Týmal

Hra nabrala po pomalém začátku rychlý a zajímavý spád a doslova mě vzala s sebou. Jen mám problém s koncem, kdy otec po výstřelu zůstal živý, což mi dělalo mlhu ve výkladu

hry. Asi to byla jen technická chyba. Pěkná předloha.

Zdeněk Grečnár

Jelikož na mě dolehla festivalová únava a ani jeden z herců mě z ní nedokázal vytrhnout, nemám moc co říct. Dost rozpačitý dojem – a konec jsem bohužel nepochopil.

Vít Herzina

Celkem slušně provedené představení, ale opět téma jdoucí trochu mimo mne. Vadil mi relativně dlouhotrvající šum z televize. Občas se v něm ztrácely hlasy herců.

Jaroslav Vondruška ml.

DS SCÉNA KRALUPY TRACY LETTS: ZABIJÁK JOE

CYNICKY NEBEZPEČNÍ

Uvedení hry Tracyho Lettse vyvolalo v Praze před časem nebývalý zájem. Jedni ji přijímali s odporem, to bahno nemá na jevišti co dělat, jiní s cynickým obdivem jako krutý obraz doby a dobrou zábavu. Nebudu popisovat děj pro čtenáře, kteří představení viděli. Ale černých situací je tu naskládáno a vrstveno víc než bohatě, od té první – zabít matku pro peníze, až po závěrečné těhotenství Vicky.

Hraje se v černém horizontu, prostor jeviště zmenšují ještě černé paravány, nezbytný nábytek, plakáty na černém pozadí. Scéna možná, ale trochu obecná, postrádající smyslovost přesně vybraných kusů mobiliáře, který má svou patinu a minulost, stejně jako tato rodina.

Herecký soubor je velmi dobře disponovaný. Režijně herecká spolupráce je vede k herectví systému, autentickému

s obhroublou intonací, mluví se rychle, jako v kulometných dávkách a s překotností. Ale především schopností hrát spolu. Snad přede všemi bych uvedl představitelku Vicky, které nejen vhodným typem, ale i vnitřní proměnou a zaujetím patří k tomu nelepšimu, co letos na Hronově bylo v oblasti herecké k vidění.

Celkově mám však dojem, jako by se inscenace trochu minula v žánru s textem hry. Hraje se jako civilní psychologické drama, možná až s televizní mírou pravděpodobnosti. Ale sled a vrstvení situací, jejich vyostření i jednotlivé repliky svědčí, že se jedná až o absurdní hru s groteskními rysy, kterou je možné hrát i v odpovídající míře nadsázky a stylizace. Oni tihle tragičtí zločinci jsou v této hře nejen cynicky nebezpeční, ale troufám si říct i dokonale směšní. A konečná modlitba (než se začne střílet) za marně zavražděnou matku (peníze jsou pryč) s přáním k Bohu, abychom se všichni sešli na nebesích, je absurdní groteska se vším všudy.

Představení zajímavé, herecky výrazné, vyvolávající otázky jistého rozporu mezi textem a tím, co se děje na jevišti.

František Laurin

TAKOVÍ NORMÁLNÍ ZABIJÁCI

„Brutální lovestory, příběh na pomezí komiksu a sociálního hororu, první vlaštovka tzv. coolness dramatiky,“ tak zní charakteristika této hry, již u nás poprvé uvedl režisér Michal Lang v roce 1996 v Činoherním klubu v Praze (v obnovené premiéře ji od roku 2003 uvádějí dodnes ve Švandově divadle). Inscenovat hru Tracyho Lettse Killer Joe (Zabiják Joe) z roku 1993 není vůbec snadné. Autor je herec, člen chicagského souboru Steppenwolf Theatre, a toto je jeho prvotina. Napsal ji, když mu bylo dvacet osm let a premiéru měla v Chicagu. V Americe zprvu příliš neuspěla (dodnes se tam uvádějí spíš jeho další hry Bug z roku 1996 a Man from Nebraska – ta se v roce 2003 dostala do finálových nominací na Pulitzerovu cenu za drama), ale její uvedení na Edinburghském festivalu a udělení ceny Edinburgh Fringe Award ji katapultovalo do Londýna a odtud do Evropy. U nás ji záhy přeložil Josef Josek, ale několik režisérů ji odmítlo, neboť si s ní nevěděli rady. Teprve Michal Lang objevil klíč, kterým tuto hru u nás interpretovat – černou grotesku a expresivní herectví. Kdo inscenaci s Petrou Špalkovou, Michalem Dlouhým, Tomášem Řezáčem a dalšími viděl, ví, o čem mluvím. Po úspěchu této inscenace ji uvedlo – vždy v podobném groteskním inscenačním klíči – více českých profesionálních divadel. Nevím, zda Michaela Kuptíková viděla některé z profesionálních uvedení této hry u nás, rozhodně ale jimi není ovlivněná. Její inscenování totiž přesně odráží to, čeho se čeští režiséři obávají. Čte hru jako víceméně sociální drama z prostředí problematické rodiny. Herci jsou vedeni v podstatě k realistickému herectví, příběh je podáván lineárně, bez ostrých střihů a proměn, jako by se mohl takto skutečně stát. Komiks, horor, coolness intimity v něm nehledá a pokud tam jsou, objeví se tam jen mimoděk. Tím se vytrácí rytmus, drsnost i šilenství, jež jsou hlavními nosnými prvky Lettsova textu. Právě proto, že je herec, nabízí hra přemíru hereckých možností. Právě proto, že je Američan, najdeme v ní mnoho odkazů na americkou pop-kulturu, od detektivek přes komiksy po filmy bratrů Coenů či Quentina Tarantina (aktuálnost hry snadno nahlédneme, když si uvědomíme, že jeho Pulp Fiction vznikl až v roce 1994), u nás ne snadno dešifrovatelných. Režisérka je opomíjí zcela, čehož dokladem jsou mj. plakáty neamerických kapel, které ostatně

těžko mohou charakterizovat prostředí Smithovy rodiny. Otcovo neustálé sledování televize by mohlo být funkční, kdyby divák zřetelně neviděl a dokonce i neslyšel, že na puštěné obrazovce je jen zrnění. To by musel být hodně zkouřený tatík, kdyby takový obraz sledoval! Nepíšu to proto, abych se ušklíbl nad scénickou neobratností, ale spíš jako doklad, že tvůrci o formě ani prostředí příliš nepřemýšleli. Zkusili si svými hereckými a inscenačními možnostmi náročný současný text. Pohofeli, to se stává.

Kardinální otázkou nejen k této inscenaci pro mě zůstává to, co jsem napsal či si myslím i o několika dalších na letošním JH (Obraz, Když tančila...). Má smysl, aby se amatéři měřili s profesionály? Otázka mívá na dramaturgy. U Zabijáka mě aspoň smiřuje, že jde o dramaturgy u nás i ve světě aktuální a nekomerční (byť úspěšnou).

Vladimír Hulec

Michaelu Kuptíkovou,

režisérku inscenace *Zabiják Joe*, kterou na JH přijel zahrát DS Scéna Kralupy nad Vltavou

Proč Zabiják Joe...? Jak jste na něj přišli a proč jste se do něj pustili?

Zabijáka Joea jsem do divadla přinesla já. Viděla jsem ho úplně náhodou na jedné nepostupové divadelní přehlídce od amatérů a hrozně moc mě chytnul samotný příběh. Sehnala jsem si originální scénář, a když jsem si přečetla celou hru, zaujala mě tím, o čem je... o sobeckosti, nekomunikaci a o vztazích v rodině. Přišlo mně, že kolem sebe právě toho hodně vidím. A u nás v divadle jsem chtěla konečně udělat hru, která by vyjadřovala nějaký postoj, názor. Pustila jsem se do toho nadšeně a lidé z divadla šli hrozně moc se mnou, všem se téma líbilo.

Se „Zabijákem“ jste se dostali až na Jiráskův Hronov, právě si stavíte kulisy v Jiráskově divadle a za necelé dvě hodiny hrajete první představení, jaký z toho máte pocit?

Všichni se cítíme hrozně nervózně, ráno jsme si psali esemesky o tom, jak máme žaludky na vodě, ale je to pro nás úžasná věc. Vůbec jsme to nečekali, i proto, že je to moje první režie a hned jsme přehlídkami úplně proplouvali až sem. Strašně si to užíváme, jsme v úplně euforii, ale jsme opravdu hodně nervózní před hraním tady, ale já se zároveň hrozně moc těším!

A jak se cítíte teď, když máte obě představení na JH za sebou?

Už je to lepší. Teď se cítím daleko lépe než po prvním představení, protože to jsme pocítili, že prostor je daleko větší, než na který jsme zvyklí. Nefungovalo to a měli jsme z toho všichni špatný pocit. Na druhé představení jsme se snažili nabudit a dát do toho všechnu šťávu. Teď po druhém představení mám pocit, že i lidé reagovali lépe a celkem se to vydařilo. Prostě jsme připravení, že nás zítra třeba rozcupují... Všechno už z nás spadlo a jsme rádi, že jsme si tady zahráli.

Len

Medailon

Občanské sdružení Divadelní soubor „Scéna“ působí v Kralupech nad Vltavou, má více než 40 členů a hraje všechno možné, od pohádek k hororům. Poslední hrou je právě *Zabiják Joe*, více informací na www.kralupy.cz/scena.

Když tančila

Divadelní zážitek. Kdyby hra byla méně upovídáná, bylo by to pro mě Představení Jiráskova Hronova 2006. V průběhu představení byly okamžiky, kdy jsem s herci i dýchal.

Zdeněk Grečnár

Bylo to pro mě takové rekreační představení. Vtipné, milé, ale ve srovnání s ostatními divadelními kusy - podprůměr.

František Týmal

Kouzelné představení, které jsem hltal až do konce.

Jaroslav Vondruška ml.

Čekal jsem silný, emocemi nabitý příběh z pohnutého života slavné tanečnice, ale viděl jsem jen rozpíjející se výjev, co chvílemi vypadal spíš jako nějaká „lingvistická konverzačka“.

A když došlo na city, měl jsem už takový odstup, že jsem jim nevěřil, i kdybych stokrát chtěl.

Vít Herzina

Bouřlivý osud slavné tanečnice ke mně bohužel z viděné inscenace nedošel. Nerozuměla jsem, nevěřila. Jen rozpačité pocity.

Lenka Janyšová

MALÁ SCÉNA ZLÍN MARTIN SHERMAN: KDYŽ TANČILA...

DOPIS DO ZLÍNA

Moji milí zlíňští,

v Třebíči jsme vám leccos vytýkali, ale pro mne ve vašem představení bylo jedno nesporné pozitivum: hráli jste to ze sebe a do jisté míry za sebe, sentimenty a melodramatické rysy hry ve vašem představení do určité míry hovořily o tom, že vás zajímá, jak dva mimořádní lidé prožívají životní situaci, v níž nechybí vášně.

Jenže: včera odpoledne jste těm záporným stránkám tohoto velmi komerčního textu zcela propadli a hráli jste jakousi podivně sentimentální lyrickou záležitost, v níž nebylo ani zbla z vašeho mládí, z vaší životní energie. Prostě nic než jakási tklivá příhoda. Je mně to hrozně líto, ale je to tak. To se občas stává, že se inscenace vysmekne z ruky a řítí se zcela špatným směrem. Napsat vám to musím, i když se mně vůbec nechce složité a dlouze o tom hovořit. Proto jen těchto pár řádek. Těba si o tom popovídáme v PC klubu. Když ne, tak se mějte dobře, přeji vám další šťastné podnikání v divadle a doufám, že se sejdem při lepší příležitosti. Srdečně Váš

Jan Císař

MELODRAMA SE ZVRHLO VE FRAŠKU

Hra amerického dramatika Martina Shermana *Když tančila* je z rodu textů na jedné straně kalkuluujících s atraktivitou historek ze života slavných osobností (nikoli náhodou autor napsal i filmový scénář o Marii Callas), na druhé pak útočících na city diváků melodramaticky pojednanými vášněmi. S podobnými texty se nedá dělat o moc víc, než je více méně zahrát tak, jak je autor napsal a spoléhat přitom na vkus, inteligenci i herecký um představitelů, že nepropadnou sentimentu úplně. Protože sentiment není vyjádřením pocitů, jak se v textu praví. Tuším, že to byl Jan Werich, který kdesi přišel s přiléhavou definicí, že sentiment je vulgarizací smutku.

Překonat nástrahy Shermanova textu se zlínskému souboru (alespoň včera odpoledne) vskutku nepodařilo. Jejich herecká i lidská nezkušenost daná i jejich věkem nedostatky hry spíše zdůraznila.

A tak jsem opravdu nevěřila Isadoře její smutek nad ztrátou dětí, to už spíš rozhořčení z rozmělnění jejího uměleckého odkazu, ani Sergejovi jeho vášnivě i opilecké výstupy, které se zvrhávaly v nechtěnou karikaturu, Mary její emancipovanou rozvinnost - a tak bych mohla pokračovat. Výjimka potvrzuje pravidlo - a tou pro mne byla Hana Belzer Renaty Švrčkové, která si uchovala při vši strohosti a upjatosti výrazu jistou tajuplnost a hereckou celistvist.

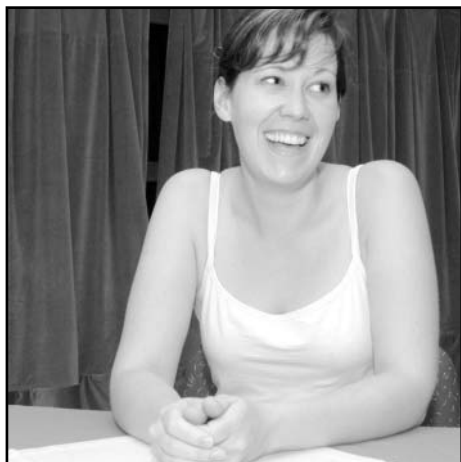
Nevyčítám souboru, že na Shermanově melodramatu ztroskotál. Ostatně se to stalo i některým profesionálům. Co ale kladu na jejich účet, je naprosto nedostatečná kvalita jevištní mluvy (polykání slabik i celých vět u představitelky titulní role, ale i u jiných) a především ostudná ruština představitele Jesenina Marcela Kotíka. Když už si soubor zvolil překlad Alice Nellis, který pracuje s pasážemi v cizích jazycích, tak jim měl věnovat větší péči. Hráti ruského básníka v tak příšerné ruštině je urážlivé.

Melodrama se včera odpoledne zvrhlo ve frašku, diváci nezřídka reagovali smíchem i na scény, které rozhodně směšné být neměly. Nelze jim to ale mít za zlé.

Radmila Hrdinová

HOST Z DÁLNÉHO SEVERU

Jedním ze zahraničních hostů festivalu byla KAISA TUOVILA, finská producentka divadla Mikkelin Teatteri a zároveň největšího mezinárodního festivalu amatérských divadel ve východofinském městě Mikkeli, který letos oslavuje 30. výročí založení.

Srovnáváte-li hronovský festival s tím vašim – čím se liší a co mají společného?

V některých věcech jsou si festivaly podobné. Například styl herectví se prakticky neliší, rozdíl je spíše ve výpravnosti kusů. Ta naše představení mají většinou bohatší výpravu i osvětlení, je v nich více hudby a hraje tu více herců. I když občas se samozřejmě objeví také něco z „chudého“ divadla s minimální výpravou a 3-4 herci tak, jak jsem to viděla tady.

A jak je to s tématy inscenací?

Stejně jako u vás se občas objevují původní texty autorského divadla, ale i klasičtí světoví autoři. Například Beckett či Charms, jejichž díla se letos objevila na Hronově, nám nejsou neznámá a objevují se i na naší scéně.

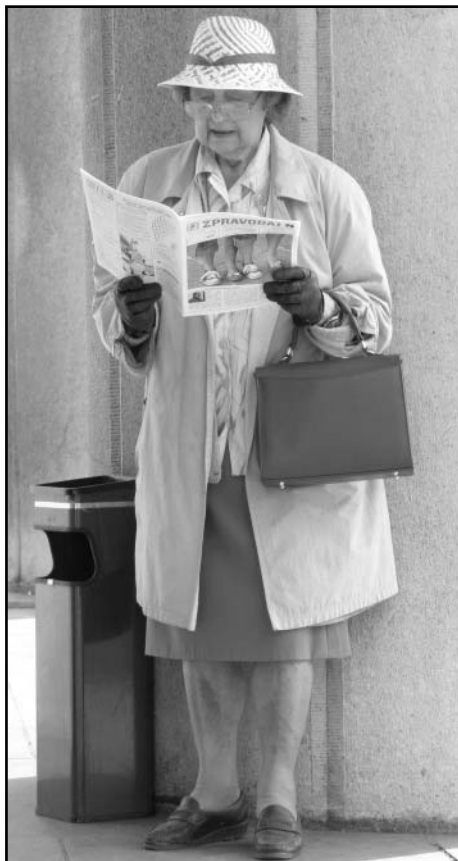
Která představení vás zaujala? Letos jich byla většina založena na textech, tak asi nebylo snadné jim porozumět...

Jestliže jsou to známí autoři – například Beckettův Konec hry, neměla jsem problémy s příběhem a sledovala herectví. Jako celek se mi to zdálo dobré, velmi intenzivní a herci pozoruhodní. Stejně dobře jsem se orientovala v příběhu Lolity. V tomto představení se mi líbila práce s rekvizitami – s kufry, které se proměňovaly v auto, postel či židli. Tento způsob práce mi připadá velmi kreativní. Včera mě zaujala Dentální rapsodie, která byla velmi legrační a pobavila mě svěžestí pohledu. Mám jeden velký zážitek – ta loutková věc o Chrošovi a Pachýřovi. Někdo takového jsem tedy na našem festivalu neviděla.

Prozradte něco více o vašem festivalu. Jak je například financován?

Asi 50% jde ze státních zdrojů, od ministerstva kultury a školství, část dává město a pak jsou tu menší místní kulturní organizace, které nám přispívají na dopravu a ubytování zahraničních hostů. A něco se utrží za lístky. Máme i sponzory, ale myslím, že je jich méně, než třeba na Hronově. Vzhledem k tomu, že náš festival už má dobré renomé, nemáme naštěstí o peníze nouzi, a ještě nám zbývá něco „na zlé časy“. Repertoár na festival pravidelně vybírá jedna osoba – většinou je to nějaký herec nebo režisér. Většinou je tak 70-80 přihlášek, a z toho se vybere tak 10-15 skupin. Festival trvá od pátku do neděle a zahraje se tak 30 představení (narozdíl od Hronova se překrývají, protože je to přece jen krátký čas). Obecenstvo je z poloviny místní a z poloviny sem přijíždějí hosté. Většinou tu máme 1-3 zahraniční soubory (český soubor Studio –A tady byl v roce 1986). Jinak sem jezdí soubory prakticky z celého světa, z celé Evropy, Ruska, ale taky Zambie, Peru, USA. Hraje se v 5-6 různých prostorách – na velké a malé scéně, v sále školy a v menším variabilním prostoru pro experimentální divadla.

Ptala se Jana Soprová

Petra Nýdrle,

režiséra a herce Malé scény Zlín

Jak jste vybíral text?

Potřebovali jsme především komedii. A já mám rád komedii s určitou hloubkou, nebo s určitou výpovědí. A doufám, že tahle hra taková je. Hodila se nám tedy do dramaturgického plánu.

Hra je specifická tím, že se tam používá několik jazyků. Jak jste se s tím vyrovnávali?

Obtížné to bylo i nebylo. My jsme to sice konzultovali, ale to, jestli jsme dobře dávali přízvuky a bylo nám rozumět, musí posoudit lidi, kteří ten jazyk skutečně umějí. Jinak Přiznávám, že nikdo z nás ten jazyk, kterým mluví na scéně, v civilu vůbec neumí, takže to bylo zajímavé. Pro nás to ale nebylo zas tak podstatné, šlo tu spíše o rozlišení charakterů podle jazyka.

Jaké další hry máte na repertoáru?

Máme z 50% pohádky a druhých 50% jsou hry pro dospělé. V květnu jsme měli kontroverzní premiéru hry Wernera Schwaba Ludumor, v září začneme zkoušet Ženitbu a po novém roce Stříbrný vítr Fráni Šrámka.

jas

Medailon

Malá scéna Zlín byla původně součástí Základní umělecké školy ve Zlíně. V roce 2004 se osamostatnila jako občanské sdružení a už si jen pronajímá prostory. V souboru v současné době hraje 14 lidí. Na repertoáru figurují hry pro dospělé i pro děti. Soubor má 4-5 premiér za sezónu, ve Zlíně vždy odehrají 8-10 repríz, ale jezdí i po okolí. Úspěšnější v reprízovosti jsou pohádky.

100 procent alibi

Nevím, jak jindy, ale dneska jim to moc nevyšlo. Myslím, že na smysluplnou improvizaci jich bylo trochu moc. Slyšel jsem je čím dál hůř, tak jsem to nakonec vzdal.

Vít Herzina

Umělecky zvládnutý chaos, ve kterém bylo rozumět každé třetí slovo, a to ještě s námahou (tedy na balkoně).

Jaroslav Vondruška ml.

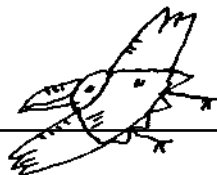

Celkem originální námět, ale hercům nebylo rozumět a celé se to hrozně táhlo.

František Týmal

Děkujeme všem šesti seminaristům, kteří každý den ochotně a spolehlivě dodávali do redakce své názory na představení. Věříme, že souborům, vám a nakonec snad i jim to bylo přínosem. Děkujeme moc!

-red-

SMS POEZIE

Přestala chodit esemes poezie... tady jedna z posledních, která přišla dříve, ale nevešla se a tak až nyní - světa světlo vidí.

Zaklínám tě dešti,
přestaň na mě padat,
ať si můžu užít všeho, co mám ráda.
Chytrou randu, drama, divadelní pus,
rychlou dvojku v pauze kvalitního kusu.

DS LÁHOR/SOUNDSYSTEM HRANICE KOLEKTIV SOUBORU: 100 PROCENT ALIBI

VEĎ O NIČ NEJDE

Existuje hra, ktorá sa volá Norway today. V nej dvaja ľudia mladého veku a opačného pohlavia sa na chete dohodnú, že spoločne spáchajú samovraždu, lebo život ich nebaví, okrem problémov v ňom nie je nič pozitívneho a zábavného. Stretnú sa na príkrom zráze, kdesi na severe Norska a chystajú sa na osudový krok, či skok do náručia smrti. Ibaže sa časom zblížia, vzniknú medzi nimi akési emocionálne väzby. Skočia, lebo nenašli dôvod žiť, alebo neskočia, pretože objavili aspoň malý zmysel života? To je otázka...

Úvodný nápad inscenácie 100 procent alibi súboru z Hraníc má skvelú šancu. Čo zo situáciou, keď v skupine mladých (ktorí sa nájdu chetom) sa odohrá vražda. Mohlo by to byť jedno - veď všetci chcú umrieť v kolektívnom geste. Ale predsa sa ozve čosi ľudského, čosi normálneho - vraždu treba vyšetriť. Žiaľ, v tejto inscenácii sa táto skvelá možnosť rozohrať nevšednú dramatickú situáciu veľmi rýchlo opustí a na javisku sa presadí bohupustá sranda. Mejdán smrti sa premení na sériu mikrosituácií, ktoré rezignujú na akýkoľvek obsah - hlavne, že je veselo. Mohli sme si chvíľku myslieť, že táto inscenácia má kritické ambície - voči tým, ktorí život vnímajú zbytočne, či pubertálne tragicky. Prevládne však obdiv k mejdanizmu, radosť zo srandy na tragickú tému. Už nielen život, ale aj smrť je „srandovno“. Je to vari symptomatické v dnešných bezhodnotových časoch, poctivý divák si túto problematiku mohol všimnúť

vo viacerých predstaveniach aj tohtoročného JH. Ethos je už dávno zabudnutá veličina. Aj v tomto prípade stanovisko mladých aktérov je neurčité, ba ponúka sa tvrdenie, že vlastne tomu všetkému drúkujú. Už o nič nejde.

Inscenácia by sa dala nazvať aj hlboko utajenou prčou. Utajenou preto, že väčšia časť replík jednoducho do hľadiska nedejde. A som presvedčený, že ani ich nie je žiadna škoda. Nemajú obsah, nepodieľajú sa výraznejšie na formovaní postáv, iba to otravuje toho diváka, ktorý si luxusne zvykol, že to čo zneje z javiska by rád aj počul. Mohlo by to byť preto, že herci sú neistí, že sa dokonca ostýchajú lepšie artikulovať a použiť príslušnú mieru hlasitosti. Je to však priamy dôsledok ambície vytvoriť celovečernú inscenáciu metódou priamej javiskovej improvizácie. Na to treba majstrov nad majstrov. A ak improvizované repliky sú de facto bezobsažné, zostáva pre diváka čosi, čo eufemisticky možno nazvať holou kostrou konštrukcie tejto inscenácie. Nemožno sa ubrániť intenzívnemu dojmu, že metóda priamej improvizácie je tu len fešáckym gestom, pokusom o exhibíciu. Niet žiadneho motívu, pre ktorý by sme si mohli myslieť, že práve táto metóda tvorby, ktorá v tematickej rovine koketuje s vážnou témou, je „úžasná“. Celkom „originálnym“ prostriedkom režijnej práce je uplatnenie, hoci nejasného, záverečného obrazu na úvod inscenácie. Asi už dnes patrí k dobrému tónu aspoň „skúsiť urobiť z diváka vola“.

Wonderfull life tu nepochybne znie ironicky. Ale to, čo sa odohráva na javisku, túto ironizáciu (teda aj formulované stanovisko tvorcov) popiera. Hlavne, že je veselo!

Vladimír Štefko

REALITY –SHOW

„Estetika je etikou budoucnosti“, napsal německý klasik Friedrich Schiller. Ta věta mě vždy fascinovala. Nedocenila jsem její obsah. Interpretovala jsem si ji příliš jednoznačně. Pokládala jsem ji za výraz Schillerovy obdivuhodné, ale idealistické víry v sílu umění. Produkce DS Láhor mě přesvědčila, že génium je dáno předjímat budoucnost, formulovat věrozhvěsky mnohoznačně. Estetikou a etikou současnosti se stává reality- show.

Reality- show tváří se býti autentickou zprávou, záznamem skutečnosti, ale je vědomou, pochopitelně komerčně (nebo obecněji řečeno úspěchem) motivovanou manipulací. Uspokojuje, ve slušné společnosti tabuizované, voyerství.

Improvizace je metodou jednak pedagogickou, jednak tvůrčím principem. Jako pedagogický princip tvůrčí schopnosti

individuá kultivuje, jako tvůrčí princip (a to je výhoda i nebezpečí) individualitu odhaluje, demaskuje. Improvizace je riskantní, ale proto i láká, poutává, nekonvenční, „experimentální“. (Přiznávám, že jsem byla jistou dobu produkcí zaujata, než jsem si uvědomila, že není použita jako princip tvorby umožňující objevovat nečekané, že je pouze využita její vnějšková atraktivita, vytváření zdání autentičnosti. Reality show.) Improvizace vyžaduje a daří se pouze silným osobnostem. Mám závažné pochybnosti, touto produkcí posílené, lze-li ji provozovat jako tvůrčí princip ve větším kolektivu (jako pedagogický nebo terapeutický princip jistě ano). Obávám se, že větší komunita, vygeneruje vždy svého vůdce, guru, který stmelí různorodé jedince v sektu jednotného názoru. Hra na improvizaci jako metoda manipulace.

Ale třeba se jen bráním poznání, akceptování skutečnosti, že více lidí najednou by mohlo artikulovat (ve všech možných významech, od pronášení slova po způsob přemýšlení) tak vulgárně.

Daria Ullrichová

Petra Marka,

*hlavního iniciátora projektu Láhor/
Soundsystem*

Jak vznikl Láhor/Soundsystem?

Kořeny jsou na valašskomeziříčské divadelní přehlídce, kam jezdíme už patnáct let a kde se setkává silná, vzájemně spřízněná skupina improvizčních divadel z celé republiky. Ta se před třemi lety spojila v jeden velký celek. Základem jsou DDB, ostravští XXXH`X XO`XXOXX, dle mého názoru nejúžasnější divadlo, jaké jsem kdy viděl, a havířovské Divadlo V soukolí, které zase je pro mě silným inspiračním zdrojem hereckého realismu pro Radio Ivo. Velkými bonusy pak jsou nemoravští členové - Johana Švarcová a Radek Rubáš. V poetice třináctičlenného souboru nakonec zcela zaniklo cokoli z Divadla Beruška a převládá realistická improvizace ve stylu XXXH`X XO`XXOXX a Soukolí. Hrajeme klasickou činohru s tou výjimkou, že ji improvizujeme.

Co znamená název Láhor/Soundsystem?

Láhor je název divadelního festivalu, který jsem zatím čtyřikrát pořádal v Hranicích na Moravě a jeho jádro tvořila právě ta jevištní uskupení, jež se stala záhy členy tohoto „kolektivního all-stars bandu moravských improvizčních divadel“. Soundsystem je přejat z hudební techno-society, naznačuje jednak komunitnost, jednak hudebnost a hlavně je lehounce matoucí, což mi vyhovuje. Neříká, CO to vlastně přijede, a tím se pocit z toho rozšiřuje i mimo divadlo. A slovo Láhor je dávné tajemství. Vychází ale z lidových písní.

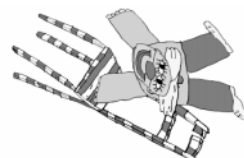
Jak se proměňuje inscenace 100 procent alibi představení od představení?

To nedokážu říct. Přijďte se podívat dnes ve 14 hodin do Sálu Josefa Čapka.

hul

Medailon

První společné představení členů spojených divadelních seskupení Dekadentní divadlo Beruška, XXXH`X XO`XXOXX, Divadlo V soukolí, Divadlo DNO a Vichr z hor bylo odehráno v prosinci 2002. O rok později vystoupil Soundsystem se hrou Pákistán. Více informací na www.unarclub.cz

Čtvrt hodiny po půlnoci ze včerejška na dnešek začala u staré Tvrze na pravém břehu řeky Metuje performance Strč prst skrz tvrz, kterou se svými seminaristy (a za pomoci semináře techniky) připravil scénograf a iniciátor site specific projektů Tomáš Žižka. Nejprve podal krátký výklad jedinečnosti tohoto místa – jde údajně o kultovní, zakladatelské místo města Hronova, neb zde, na půli cesty z Broumova do Náchoda, postavil svůj dům Hron z Náchoda a kolem časem vniklo toto město. Pak vzal Žižka uschlý kořen stromu, usadil jej před okna roubeného domu a akce začala. Střídaly se různé výtvarné, herecké a hudební akce. Nejpůsobivější asi byla úvodní černobílá výtvarná projekce na bílou omítku starého domu, vznikající sypaním prachu, který posléze vzal vítr. Herecky vtipné byla provedena jamarečně působící píseň v podání kytaristy a dvou hereček. Silný byl závěrečný příběh rodiny Židů, kteří začátkem 20. století zavedli elektrifikaci Hronova, ale po krachu místní záložny zkrachovali. Lidé i události končili v prachu zapomnění. Lehounce, jako z hlubokého snu je na krátký čas do reality dneška vyvolávala magická popůlnoční performance.

hul

Jana Vaverku,

spolurežiséra hry Republiku za koně...

Jak se Vám pracovalo na autorském textu, když spolurežisérem byl právě autor hry? Trval si na každé replice nebo byl tolerantní ke škrtům?

S autorem Petrem Pýchou jsme takřka nalaďeni na stejnou notu. To ovšem neznamená, že vše bylo jasné hned po prvním přečtení textu. Od té doby do první zkoušky uběhl minimálně půlrok jakýchsi „aranžovacích zkoušek na papíře“, abychom před herce předstoupili s jasnou vizí a nedohadovali se o podstatných věcech až na místě. Trochu horší to ovšem bylo se zmiňovanými škrtky. Zatímco Petr jako snad každý autor hájí postoj, že každé písmenko v textu má svůj důvod a je nenahraditelné, já byl tím oponentem, který měl naopak změny v textu navrhnout a obhájit.

Hrajete na JH poslední den, bohužel se vám už nedostane moc diváckých reflexí. Jaké máte ohlasy na inscenaci mimo domovskou scénu?

Z uvedení hry mimo domácí jeviště jsme měli zpočátku mírné obavy. Samotný text hry je totiž z části založen na situacích, které předpokládají určitou znalost místa děje. První zájezdová představení jsme tedy opatrně nabídli do okolních obcí. Postupně se však ukazovalo, že hra bude i přes toto zdánlivé znevýhodnění přenosná i na scény vzdálenější. Za její největší úspěch asi považuji její uvedení v Žižkovském divadle Jára Cimrmana a účast na národní přehlídce v Třebíči.

Letos jste na JH po celou dobu festivalu, co vám osobně pobyt zde přináší pro divadelní práci i jinak?

Na JH jsem zavítal znovu po asi osmi letech. Tenkrát jsem tu byl pouze člen hrajícího souboru, letos jsem si pobyt trochu prodloužil a zpestřil účastí na semináři o divadelní technice. V DS Krakonoš působím totiž především jako technik. Teprve potom jako občasný herec a práce režijní je až tím úplně nejmenším kouskem z celé mozaiky. Přesto, že se technikou v divadle zabývám už z poustky let, zastávám názor, že nikdy není na škodu si své vědomosti a znalosti rozšířit a trochu aktualizovat. Právě účast na semináři mi přišla jako jedna z dobrých variant, jak toho dosáhnout. Setkání a rozhovor s lidmi, kteří se zabývají stejnou problematikou, vám totiž mnohdy přinese zajímavější poznatky, než zdoluhavé studium všemožných příruček.

-ps-

DIVADELNÍ SPOLEK KRAKONOŠ VYSOKÉ NAD JIZEROU PETR PÝCHA: REPUBLIKU ZA KONĚ A FOTBAL ANEB OBRÁZKY Z DĚJIN NÁRODA HAVLASE

Domácí DS Krakonoš otevřel přehlídku inscenací znamenitého textu Petra Pýchy Republiku za koně a fotbal. Hra sama se zprvu opírá o místní pověst, aby se pak v jistém cimrmanovském duchu snažila doložit, kdo že vlastně měl hlavní podíl na zrodu Československa, a samozřejmě dochází k závěru, že to byli Vysočtí. Celou škálu stupňovaných situací využívá inscenace k použití prvků zdánlivě tradičního, milého sousedského divadla, ovšem použitého ve zcela moderních souvislostech. Inscenace je barvitá (více příležitostí pro mužskou část souboru), ve scénografické složce nápaditá a má svůj styl a řád. Přesná charakteristika postav (především Ivan Hanuš jako policajt, Martin Hnyk jako učitel a pánové Líbal, Vodsedálek a Šulc jako vysočtí občané) a situací umožňuje inscenaci přesáhnout vlastní příběh zakotvený ve svém prostředí a pokládá otázky o smyslu českého charakteru. Hra ve Vysokém vznikla a po poměrně dlouhém jevištním životě se na národní přehlídku zase domů vrátila. A právem.

František Laurin

Převzato - vyřato z AS 6/2005 - František Laurin: Krakonošův divadelní podzim 2005 / 36. národní přehlídka venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou

Medailon

Historie Divadelního spolku ve Vysokém nad Jizerou se začala psát už roku 1786, jde tedy o nejstarší ochotnický spolek v republice. V současné době má přes sto členů, věnuje se převážně tradičním formám činoherního divadla a také divadlu loutkovému. Loutková scéna vznikla roku 1924 a je součástí spolkové divadelní budovy Krakonoš. V souboru pracuje několik režisérů, kteří nastudují průměrně dvě inscenace ročně. Velkou část činnosti představují zájezdová představení. Soubor je také tradičním pořadatelem Národní přehlídky venkovského divadla Krakonošův divadelní podzim.

Divadelní spolek Krakonoš z Vysokého nad Jizerou se představil s autorskou inscenací Petra Pýchy Republiku za koně a fotbal aneb Obrázky z dějin národa Havlase Pavlaty. Text čerpá z místních pověstí a je šikovně napsaný, samotná inscenace je pak přesně zakotvena v prostředí, z něhož vychází. Herci se hlásí k prvkům lidového divadla, které prezentují s mírným nadhledem, jako by se stylizovali do rolí starých ochotníků. Je to způsob herectví, který je jim vlastní, protože vychází ze zdejších kořenů a pamatujeme si jej z dřívějších inscenací Vodsedálkových lidových her, které soubor nastudoval. A Petr Pýcha těchto daností herců využívá a vědomě s nimi pracuje.

Scénické řešení vytváří odpovídající prostředí pro hru. Plátěné dekorace jsou v řádu inscenace a navíc nás Vysočtí dokážou překvapit krásným stěhováním chalup na začátku druhé části, které vyprávění příběhu zrychlí a dodá mu dynamiku. Bavi nás řada vtipně udělaných scén - v úvodu ono současné trojí jednání v chalupách - stejné, a přece jiné. Nebo vzájemné honění chlapů po chalupách s vysvětlujícím „zásahem“ pana učitele. Nebo závěrečná scéna („hoří!“) vybudovaná šikovně až do samotné tečky. Některým jiným situacím zase ale naopak výrazná tečka chybí. Celku by také prospěly některé škrtky (například v závěru první poloviny či v dohadování, co s pokladem), protože přece jen místy působí poněkud zdoluhavě.

Vysokou inscenaci můžeme nazvat v dobrém slova smyslu současným sousedským divadlem, které určitě musí v domácím prostředí fungovat dokonale. Ale je v ní i něco navíc, co způsobuje, že je přenosná i tam, kde Vysoké a Vysocké osobně neznají. Je to zřejmě onou schopností mírného nadhledu nad věcí, oním, byť vzdáleným, cimrmanovským „šmrncnutím“, které způsobuje, že kromě „obrázků ze života horalů“ sledujeme také úsměvný pohled na zrod demokracie i její odpůrce, což je jistě téma, která má obecnější platnost i dnes.

Alena Exnarová

Převzato - vyřato z AS 3/2003 - Alena Exnarová: Průvodce po představeních FEMADu Poděbrady a divadelní Třebíče.

DS TYL RAKOVNÍK ZDENĚK JIROTKA, ADAM DOLEŽAL: SATURNIN

Na závěr letošního Wintrova Rakovníku se představil domácí Divadelní spolek Tyl Rakovník, který si vytyčil úkol nemalý: převést na jeviště „kulturní“ román Zdeňka Jirotky Saturnin. Hned v úvodu je nutné zdůraznit, že se tohoto nelehkého úkolu soubor zhostil více než dobře. Prvním velkým vkladem je samotná dramaturgie Adama Doležala, který naštěstí rezignoval na převedení celého Jirotkova díla na jeviště, ale vybral si situace divadelně nosné, které svázal postavou Vypravěče, a tak se mu podařilo vytvořit předpoklady pro jevištní napětí mezi rovinou vyprávění a rovinou samotných situací. Tento princip pak režie (Jiří Suk) na jevišti důsledně realizuje, k čemuž mu napomáhá nejen scénografické řešení, ale i herecká souhra všech protagonistů, která nepostrádá stylovou jednotu a čistotu. Rakovníčtí vytvořili inscenaci, jejímž cílem není pouhá zábavnost, ale ve které se podařilo zachytit i nostalgicky poetickou rovinu Jirotkovy předlohy bez laciného sentimentu. Saturnin se právem stal vrcholem letošního klání amatérských divadelníků středočeského regionu.

Milan Schejbal

Převzato - vyřato z AS 2/2006 - Milan Schejbal: Cesta od kvantity ke kvalitě / Wintrův Rakovník 2006.

Jirotkův Saturnin je v české prozaické literatuře dílem ojedinělým. Jeho způsob humoru má blízko k humoru anglickému, je postaven na eleganci, nečekaném použití slovních spojení, sloganů... Je založen především na tom, co se říká a jak je to popisováno. A není rozhodně jednoduché převést jej na jeviště. Divadelní soubor Tyl z Rakovníka si byl evidentně plně vědom všech úskalí a dokázal je omezit na minimum. Dramaturgie Adama Doležala staví na postavě vypravěče, který tak mohl říci věci, jež by nebylo možné zahrát. Tohle řešení má ale také své problémy. Vypravěč není blíže popsán, a tak nevíme, kam jej zařadit, o jaký typ člověka jde. Vždyť ani nevíme, jak se jmenuje a jak jej máme vnímat. A protože může vyprávět a komentovat jen to, co sám vidí a u čeho je přítomen, dědečkově bláznění, které se odehrává v uzavřeném pokoji mimo scénu, nám je interpretováno jen jako zpráva. Tady je také inscenace nejméně zajímavá a její temporytmus poněkud upadá. A je dvojnásobná škoda, že je to právě v závěru. Jinak je ale inscenace v režii Jiřího Suka realizovaná úspěšnými prostředky, je stylově čistá. Nesnaží se budovat charaktery a situace, je jakousi divadelně povýšenou ilustrací. Funguje především v klipových sekvencích. Herecky je v podstatě vyrovnaná a nemá výrazné slabiny. Nejlépe vychází postava Milouše (Ondřej Lemon), jejíž linie je vedena jednotně, přesně a výrazně. V rámci stylizace anglického humoru neztuhlí v kamennosti, ale zachovali si lehkost. Nejzajímavější je inscenace tam, kde je uchopena divadelně - jmenujme například jízdu autem či tenis. Úspěšné, čisté a funkční je i výtvarné řešení inscenace (Jiří Suk). Problematický je kostým vypravěče, který rozhodně nepřispívá k charakterizaci postavy. V podstatě ale můžeme shrnout, že se rakovnícký soubor s nelehkým úkolem vyrovnal se ctí a že nás potěšil a pobavil.

Alena Exnarová

Převzato - vyřato z AS 3/2006 - Alena Exnarová: Průvodce po představeních FEMADu Poděbrady a Divadelní Třebíče 2006

Josefa Štrosse,

Vypravěče ze Saturnina a žateckého vetřelce v souboru Tyl Rakovník

Proč si Rakovníčtí vybrali právě Saturnina?

To byla věc Jiřího Suka, který Saturnina režiroval. Vybral si ho už jako dítě, když k nim do Rakovníka jezdil pan Jirotko na návštěvy a jako kluka ho vychovával. Tam vzniklo pouto, které bylo hlavním impulsem ke zpracování románu. Premiéra představení trvala asi 6 hodin 50 minut a hrálo se se třemi přestávkami. Na Hronově hrajeme Saturnina ve zkrácené verzi, takže diváci si ho užijí pouze necelou hodinku a čtvrt. Provedli jsme pár škrťů a je z toho takový podařený komiks.

Běžně pracujete s žateckým souborem, jak jste se dostal do inscenace rakovníckých divadelníků?

Naskočil jsem doprostřed práce jako do rozjetého vlaku. Rakovníčtí zkoušeli a čas od času jim odpadl někdo z určité role. Právě v takové chvíli jsem byl na národní přehlídce divadla pro děti Popelka Rakovník a trochu jsem tam v sále usnul. Vzbudili mě ve chvíli, když zkoušeli Saturnina. Omlouval jsem se a couval jsem, že pojedou pryč, ale kluci řekli: „Pocem, pocem!“ a už to bylo. Tedy úplná náhoda a díky ní teď provázím diváky příběhem, vstupuji do děje a ztvárňuji vlastně Saturninova pána. Jirotkův humor mi sedí, takže nebylo co řešit, šel jsem s nimi do toho rád.

Chystáte s rakovníckým souborem něco dalšího?

Ano, velkou dramaturgií Bolka a Lolka na cestách. Jejich příběhy chceme zasadit do současného světa. Počítáme, že to bude pojaté jako seriál, chceme zachovat tuhle seriálovou strukturu.

zuv

Medailon

Divadelní soubor Tyl Rakovník je souborem s velkou tradicí a velkým počtem členů. Saturnina připravila skupina „vyvolených“. Před začátkem zkoušení se dělal průzkum, prováděly se testy a ti nejzdatnější se pustili do zpracování Jirotkova díla. Jedná se tedy v podstatě o výkvět rakovníckého souboru.

OD HLAVY AŽ K PATĚ

To nám to ale uteklo! Sotva se Šiki Rajská rozkoukala u hlav, už aby se zaměřila na boty. Ono s tou obuví je to tak (prozradila nám paní Rajská, ale dál to zbytečně neširte, prosila Šiki), že o ní není ustálené pravidlo ani v módním zákoníku. Prostě na nohy si můžete obout cokoli a nebo také nic. A opravdu nic vážného se nestane. Jediné, co by mělo u bot sedět, je velikost! Tu byste střídat neměli. Opravdu důkladně se držet svého čísla nohy, to je oč tu běžší, jinak si nezaběháte! Na druhém místě je pak sladění s čímkoliv jiným...

Nádhermé, tato kombinace bílých botek a bílých krásných punčošek je stejně tak dobrá jak na svatební den, tak na poslední den na Hronově. Na cestu domů ideál a ještě jednou díky za tak vkusné ponožky... (žádné takové nemám, sakra).

Decentně provokativní pantoflíčky s kytkami... Decentně provokativní postoj jakoby s kytkami. Nevylučuje se ani na přehlídce, ani do vlaku... Opatrujte se a pozor, ať cestou domů neztratíte střevíček, milé Popelky, až budete odvízet popílek, který zde zůstane po 76. ročníku JH a také možná trochu po ohňostroji, opatrujte sebe i své bačkůrky.

Pánové, jestli tady příští rok uvidím tyhle kecky, tak se okamžitě pakují a letím domů! Naštěstí jsem na ně narazila až poslední den, ale tohle by nešlo, koukejte si je nazout hezky pěkně rychle, zabalte si k tomu i svých pár švestek a koukejte odřčet! Odjíždím, to se nedá vydržet!

Loučím se s vámi, módě zdar a myslete na to, v čem chodíte. Pamatuje, že na přehlídkách v tomtéž chodíte hlavně do divadla! Hezky se oblečte na dlouhou cestu a v nějakém šik modýlku se na vás těším příští rok... Pozor o týden dřív, takže budou platit zcela jiná pravidla oblékání!

A jako důkaz toho, že u bot je opravdu dovoleno cokoli, svolila jsem a nechala si vyfotit vlastní botky, prosím vás, všimněte si symbolu J! Přívěšek, ať už kdekoli, dodá vždy určitou noblesu, tak já jedu do lesů!

S láskou vaše Šiki Rajská

SOUBOR PACHÝŘ PAČEJOFF PLZEŇ KONRÁD BUŽLE: VESELÉ PŘÍHODY PACHÝŘE A CHROŠE

Pachýř a Chroš jsou kamarádi do deště

Málokedy sa stáva, že čas, ktorý je potrebný na prečítanie recenzie je identický s časom trvania predstavenia. V divadelnej terminológii sa na túto ojedinelú časovú zhodu používa termín jednotu času perцепcie a reflexie. Súbor Pachýř Pačejoff z Plzne uviedol na hronovskom festivale dávno zabudnutú hru pre dve marionety a moderátora od známeho posteuklidovského autora Konráda Bužleho. Bužle mal to nešťastie, že písal v českom jazyku a tak sa jeho stereometrické divadlo (predchodca Schlemmerovho Triadického baletu) nestalo dostatočne populárnym. Jeho priekopnícke minimalistické kontexty – guľa a kocka ako marioneta – sa začínajú až v súčasnej dobe dostatočne výrazne presadzovať. Toľko k vzniku a dobovým súvislostiam diela.

V predvedenej inscenácii treba oceniť dostatočnú vernosť autorovi, presahujúcu skoro až do rozmerov sebeidentifikácie. Stávame sa svedkami ojedinelého javu, pri ktorom dochádza k splynutiu interpreta s autorom. Jedná sa o akýsi zvláštny druh reinkarnačného divadla, kde výrazy tváří v publiku sú totožné s mimikou hlavných aktérov a naopak. Jedinou nemennou konštantou zostávajú základné geometrické tvary – kocka a guľa, ktoré sa postupne svojou staticnosťou menia na objekty geometrie euklidovskej. Aktéri nedostatočne využívajú atribúty posteuklidovskej geometrie, ako je krížové vahadlo a elastické šnúrk, čím sa stáva, že posolstvo, ktoré obsahujú objekty, postupne stráca význam.

Čo sa na predstavení dá oceniť, je práca s tmou, ale práca s pauzou a prestávkou bola nedostatočne zvládnutá. Celkove môžeme skonštatovať, že nasmerovanie súboru na toto posteuklidovské divadlo s minimalistickými aktualizáciami, je správnu cestou. Je ovšem ťažké uvažovať o prenose tohoto výostne experimentálneho prúdu z oblasti amatérského divadla na profesionálne scény. Preto je možné súhlasiť s motom autorov i aktérov uverejneným v bulletine hronovskej prehliadky: „Divadlo je alfou a omegou našich životů... stejně jako cokoliv jiného.“

Ján Zavarský

A máme šprochy?

Pachýř je hranatý, a proto slaví hranatiny. Chroš je kulatý a chrápe. Tím se asi tak nejvíc liší. Jo a ještě jedním: zatímco Pachýř si píská, Chroš si hvízdá (anebo naopak?). Nakupovat chodí každý den jeden z nich anebo střídavě. Kupují gaviár, bivo, rupou mouchu, kilo joulů, šprochy a taky jídlo a pítí.

Produkce pánů z plzeňského Pachýře Pačejoff má daleko blíž k divadlu absurdního slovního humoru než k avizovanému experimentujícímu loutkovému divadlu, bez něhož by se docela klidně obešlo. Je založené na nonsensových slovních spojeních a absurditách, trochu dada, trochu štuďácký humor, trochu Cimrmani. Co se loutkařiny týče, tak práci s loutkou dovedli Pachýři k dokonalému minimalismu, kdy obě loutky (koule a krychle) spočívají nehybně na scéně a jejich případná akce, zprostředkovaná vypravěčem, se ilustruje pouze třesením vodičnými šňůrami. V několika případech (návštěva divadla, sledování televize) za ně přebírají role vodiči, což je sice (v případě divadla více, televize méně) vtipné, ale vlastně v principu zvolené konvence nedůsledné.

Kdo přišel na loutkové divadlo, byl asi zklamán. Krásně to dokumentovaly dvě děti na včerejším podvečerním představení. Malé plačící robě se matčinou absurdní výzvou: „Tak se přece koukej!“ uklidnit kupodivu nedalo, zato o něco starší holčička sedící vedle mě tatínkovi na klíně, už dorostla Pachýřově poetice, neboť si pro sebe potichu okouzleně opakovala: „Máme bivoje a šprochy.“

Pachýřovská absurdní (ne)divadelní groteska diváky celkem pobavila. Trvala (i s „krátkými přestávkami“) jen 19 minut, což je ideální rozměr pro sál v ZUŠce, kde se divák touží stát malým a nejmenším na celém světě, aniž by byl přítom básníkem.

Radmila Hrdinová

MALÝ A VELKÝ PC JAKO PROBLÉMOVÝ KLUB

Problémový klub (PC) je nadstavbovou vzdělávací institucí Jiráskova Hronova, jakousi jeho „vysokou školou“. Má výhradně poznávací a inspirativní charakter a je realizován formou rozpravy - disputace pětičlenného lektorského týmu do níž mohou vstupovat účastníci z pléna. Odrasovým můstkem pro PC jsou inscenace uvedené v základním, případně v tzv. HronOff programu. Jinou nadstavbou JH byl malý PC, vedený Václavem Špiritem.

Svým způsobem se dopolední (malý) PC a odpolední všem přístupné fórum velkého PC s několika lektory (rétory) v čele doplňovaly.

V dopoledním PC se sešla skupina lidí různých profesí (účetní, studentky dějin umění a filmové a divadelní vědy, studenti ČVUT, právník, celník, sociální pracovníce).

V dopoledních se dalo to, co by si (možná) mnozí představovali v odpolední diskusi. Probírala se jednotlivá představení, diskutovaly problémy, které vyplynuly z názorů účastníků. Nejvíce seminaristi oceňovali, když se na malý PC dostavili i členové souborů a byli ochotni odpovědět na otázky.

Názory (berte nebo nechte být):

■ Jsem právník a v zásadě i kvůli tomu jsem se sem přihlásil. Baví mě diskuse, posouvá mě dál, protože si můžu tříbit vlastní argumenty v diskusi s ostatními, vyslechnout si jiné názory, jiné pohledy. Výhodou je zdejší komornější prostředí, diskuse tu skutečně funguje a lektor jen odbornými postřehy a upozorněním na hlubší souvislosti posouvá diskusi dál.

■ Na velkém PC je to moudro na jedné straně (prostředí je neosobní, lektori by měli sedět mezi lidmi). Nejde tu o diskusi v pravém slova smyslu, ale prezentuje se tu jakási vyšší nenapadnutelné akademické moudro. Takový kyblík toho přinesou a vylijou na lidi. Samozřejmě i touto formou to může být pro lidi zajímavé, ale pak chybí to, co se mi líbilo na našem semináři, kdy přišli členové některých souborů a diskutovali s námi, odpovídali přímo na otázky. Myslím, že to pro ně bylo také vítané, protože potřebují nějakou reflexi a té se jim v rámci velkého PC nedostává. A chybí také generačně různé názory.

■ Na velkém PC není čas vysvětlovat některé věci, kterým seminaristi nerozumí, tady si je můžeme ujasnit, pokud nám něco není jasné.

■ Mezi méně lidmi, v komornějším prostředí se lidi nebojí přihlásit se, říci svůj názor. Aby velký PC byl méně akademický, musel by se změnit prostor a místo úvodů od lektorů by mělo být tzv. vykopávání z pléna.

■ Ve velkém plénu se často členové souborů cítí v defenzivě, vadí jim, že jsou kritizováni a jsou často neochotní diskutovat, vyargumentovat své pravdy.

■ Jmenuje se to tady Problémový klub a proto mluvíme o problémech, které nás konkrétně zajímají. Nerozebíráme detaily, o některých věcech se vůbec nemluví, nerozebíráme herecké výkony, ale reakce jsou daleko bezprostřednější.

■ Na odpoledním PC bych se neodvážila zeptat, není tam navíc důvod proč. Jsou to taková uzavřená moudra, nevyvolají otázku, ale dávají odpovědi.

■ Tady mluvíme ze strany publika, které se na to koukalo, ne ze strany divadelních vědců.

jas

Velký Problémový klub

Odpolední „Problémový Klub“ je jediným volně přístupným oficiálním fórem JH. Probíhal od neděle 13.8. a dneškem se pro letošní rok uzavře. Lektory byli Jan Císař, Jakub Korčák, Vladimír Štefko, Daria Ulrichová a Ján Zavarský. Role moderátora padla na Václava Špiritu. Každý den od 14.00 hodin jste měli na JH možnost navštěvovat problémový klub (PC).

Chodili jste?

A co bylo pro vás přínosem?

Ráda, trpělivě a se zájmem jsem se zúčastnila všech PC, těžko si dokážu odpovědět na otázku, proč nejsou hojněji navštěvovány, neboť jsou rozhodně velmi fundovanou a pro mě inspirativní složkou JH. Obdivuji neutuchající intelektuální mrštnost profesora Císaře, rozvláčné a velmi precizní proslovy paní Ulrichové i slovenský šarm a ostrovtip pánů Štefka a Zavarského (o nápaditých souvislostech pana Korčáka nemluvě). Zlobím se jen sama na sebe, že jsem se v tak akademickém prostředí neodvážila nahlas konfrontovat své názory. Snad příště...

Anna Kohoutová, 38 let

Přínos PC... širší souvislosti, zasazení do kontextu, překvapivé úvahy, přesná pojmenování, objasňování, konfrontace, radost ze slyšeného (viděného).

Kristýna Poesová, 26 let

Pro mě jsou problémové kluby částečně náhradou dopoledních seminářů, ale na trochu jiné obecnější úrovni, což je rozhodně zajímavý pohled. Když se najde nějaký konkrétní problém inscenace a dá se řešit, tak to je určité přínos.

Jan Smolka, 40 let

Největším přínosem jsou přednášky pana profesora Císaře. Byla bych ráda, kdyby se

více diskutovalo k samotným představením, protože teď sem přijdou ty „chytrý huby“, něco řeknou a na to člověk prostě nemůže reagovat. Diskutuje se jen k určitým tématům - vědecké úvahy a přednášky jsou zajímavé, ale na téhle úrovni to nemá podle mě smysl.

Vendulka, 23 let

Dozvim se hodně o teorii divadla, názory odborníků na divadelní představení mě také zajímají, abych si to mohla porovnat. A hlavně hrozně hezky se t poslouchá, vše je ucelené, podložené, nemusím s tím souhlasit, ale určitě je to obohacení. Forma přednášky se mi líbí. Myslím, že pokusy o diskusi na závěr sem nepatří, diskutuje se o tom jinde, jinak. Tady na to ani není prostor.

Hana Mášová, 51 let

Mám lepší orientaci v tom, co vidím. A opravdu začínám vidět chyby, kterých se divadelníci dopustili. A začínám rozeznávat, jaká divadla jsou dobrá a jaká ne. Moc se mi nelíbí, že loni tady byla taková atmosféra, že si nikdo z diváků nedovolil něco říct a ta atmosféra přetrvává, i když nás moderátor vyzývá. Myslím si, že jim nechceme lézt do zelí, nechceme být za šašky. Spousta lidí nemluví kvůli tomu, ale jinak si odborníkům, kteří tu jsou, velice vážím.

Jana, 28 let

Když tam jdu, vždy mi to něco přinese. Za „tím stolem“ jsou opravdu odborníci a vlastně vždycky se mi buď rozšíří obzor (vyloží něco v souvislostech) nebo mě na něco upozorní (např. na způsob vnímání určitého žánru). Přednáška, která tam vznikne, je určitě zajímavá. Nicméně myslím, že to ve skutečnosti není problémový klub, spíše je to referát jednoho z těch lidí „za stolem“. Všechny referáty byly velice zajímavé, ale problémový klub - problém vnímám tak, že něco nefunguje, někoho zajímá proč, a pak se to rozebírá, někdy jsou pro to potřeba určité souvislosti, někdy ne, ale útočí se na nějaký problém - zde na PC nikdo neútočil. Vyzní to vždy jako lektorské posouzení porotou. Znova zdůrazňuji, že je to opravdu zajímavé, jsou tam dobře namixovaní lidé, kteří to myslí upřímně, ale nevidím to jako PC. Kdyby se problémový klub jmenoval jinak, bylo by to v pořádku a je to určitě důležitá věc, která sem patří a já jsem rád, že tady je.

Ať jsou různé PC kluby, ale ať je i možnost diskuse s tvůrci a mohla by být hned po představení, kdy jsou lidé nadšení nebo naštvaní. Takhle je to hrozně ztuhlé...

Petr Macháček, 38 let

Je pro mne osvěžující, že nemusím vůbec diskutovat a jen naslouchat. Každý rok se na chytré muže a šarmantní ženu těším.

Marie Poesová, něco málo nad 30 let

SOUTĚŽ

Najdi si svého medvěda

Správná odpověď z minulého čísla:

Cenu za objevení medvěda, který se povaluje na trávě, získává **Vendulka**. Blahopřejeme!

Předání ceny Elišce Vošmikové.

Pro radost, rozptýlení a zábavu jsme na závěr naší detektivní hry připravili sérii medvědů v konkurenci půvabu jednotlivých redaktorek a redaktorů Zpravodaje.

Zuzana

Jana

Pavlína

Lenka

Vladimír

Ivo

Michal

Jako každoročně přinášíme v posledním čísle Zpravodaje samovanou anketu Zlatý Alois, v níž chceme alespoň ve střípčích zachytit vrcholy JH, a to nejen na divadelních prknech. Oslovili jsme vedoucí klubů, přítomné novináře a kritiky a několik dalších zajímavých osobností a zeptali se jich, komu by oni udělili letošního Zlatého Aloise. Každý má tři možné tipy, kterým dáme vždy 3 - 2 - 1 hlas a na konci sečteme. Jelikož JH pokračuje ještě dnes, mohou zúčastnění svůj hlas změnit či doplnit o dnešní události. Proto nepřinášíme výsledky. Ty vyhlásíme po večerním Ohňostroji v Sále Josefa Čapka.

ZLATÝ ALOIS

Aleš Bergman: 1/ DS DeFactoMimo: Groteska, 2/ Sauvignon 2003 - výběr z bobulí, 0.5 l, 295,- Kč, 3/ Daniil Charms - jeho textům.

Jan Císař: 1/ Masáž Jiřího Pošepného, 2/ Sejkoráky souboru Krakonoš z Vysokého nad Jizerou, 3/ Desatero divadelního revolucionáře od Vladimíra Hulce.

Daniela Fischerová: 1/ Redakce Zpravodaje - za bezpříkladnou každoroční píli i úroveň zpravodávání, 2/ Herečka Petra Lorencová - Lolita ve stejnojmenné inscenaci.

Radmila Hrdinová: 1/ Jiří Borůvka - Pan Franc v inscenaci Lucerna, 2/ Lenka Závěská - za Agátu v Marmeládě (večerní představení), 3/ Stánek s občerstvením naproti Jiráskovu divadlu, fungující do pozdních nočních hodin.

Petr Christov: 1/ Groteska (Martin Kolář - režie), 2/ Josef Tejkl: Bílí andělé... (text), 3/ Dentální rapsodie (inscenace).

Jakub Hulák: 1/ Petru Macháčkovi za Marmeládu a za pozoruhodný vývoj jeho divadelní tvorby, 2/ Teatru Plyšolína za inscenaci Plyšový zajíc do lesa nepatří, která se mi zdá mnohovrstevnatá a chytrá, přestože se mnohým jeví jako pouhá hříčka, 3/ Tomáši Žižkovi, jednomu z mála, který čefí vody JH.

Vladimír Hulec: 1/ Cayaovi Makhélému, prvnímu Afričanovi a současně představiteli moderní světové dramatiky ve zdejších workshopech. Je to událost, jež se možná v budoucnu bude jevit dějinnou. 2/ Petrovi Macháčkovi (a jeho Marmeládě) za úpornost v hledání a nacházení originálního moderního divadla, 3/ Pachýř Pačejo: Veselé příhody Pachýře a Chroše - originalita, chytrost, dotaženost, ex aequo Petrovi Markovi za maximální rozčepení poklidného průběhu JH v projektu Láhor/Soundsystem, jenž je odvážným otevřeným experimentem s formou i obsahem a ex aequo Tomáši Žižkovi za přesný a promyšlený pohled na divadlo skrz jeho side i site specifické stránky.

Jakub Korčák: 1/ Divadlo Kámen: Marmeláda, 2/ DS DeFactoMimo: Groteska.

Marie Kotisová: 3/ DZ Partizánske: Spomienky budúceho starca - za smysluplné zpracování Charmse.

Caya Makhélé: 1/ Daniela Fischerová - jsem fascinován rozsahem jejího literárního psaní, od pohádek pro děti přes dramata k románům a povídkám, a tím, že se zároveň věnuje nonverbální komunikaci. Cítím, že všechno zvládá s velkou opravdovostí. Když ji vidím, jako bych viděl nějakou postavu z jejích her. 2/ Tomáš Žižka - jediný člověk, který mě na JH oslovil ne jako Afričana, ale jako divadelníka a divadelního autora a hovořil se mnou o mé práci. 3/ Sofii Hulcové - nejhodnější frekventantce svého kursu, která navíc kreslila na tabuli krásné surrealistické obrázky.

Tansi Makhélé /7 let: 1/ Lucerna - že se tam čarovalo a byli tam vodníci, 2/ Teatro Maxe Fische - to mě bavilo, 3/ Básničky Vařila myšička kašičku, která je velkou srandou, když mi ji někdo provádí na ruku.

Vladimír Mikulka: 1/ DZ Partizánske: Spomienky budúceho starca, 2/ Ti Na ni na Ni Jeugd-Theater School Alkmaar: Yaacov, 3/ Teatro Plyšolína.

Lenka Novotná: 1/ Lamačovi Zpravodaje, který je zároveň i lamačem dívčích srdcí, 2/ Paní šéfredaktorce Zpravodaje, protože musím, abych se dostala i příští rok do Zpravodaje JH, 3/ Paní Marcelle Kollertové za všechno (tedy za všechno, co se týká JH).

Milan Schejbal: 1/ DS Právě začínáme Horní Počernice: Hra lásky a náhody, 2/ DS DeFactoMimo: Groteska, 3/ Divadlo Kámen: Marmeláda.

Jana Soprová: 1/ DS DeFactoMimo: Groteska, 2/ Půlnoční show semináře Tomáše Žižky, 3/ Sýrová roláda v bufetu v Palackého ulici.

Karla Štaubertová: 1/ Medvídková marmeláda, 2/ Dubová marmeláda, 3/ Kaktusová marmeláda...

Vladimír Štefko: 1/ Části festivalového publika, která sa dokázala búrlivo zabávať na evidentných hlúpostiach, 2/ Kuchyňa a personál reštaurácie Na Prajzku, 3/ Doc. Dr. Jakub Korčák za skvelo konštruovanú interpretáciu Dentálnej rapsódie DS Ztracená existence z Prahy podľa psychoanalytickej metódy Junga na PC seminári.

Daria Ullrichová: 1/ DS DeFactoMimo: Groteska - září jak paprsek světla v soumraku civilizace, 2/ Divadlo Kámen: Marmeláda - soubor i jeho autor jsou „na cestě“ a těším se na další jejich opus.

Irina Ulrychová: 1/ Všem seminaristům za to, že vzdor intenzivnímu nočnímu životu vždy v devět hodin byli připraveni dát se do práce, 2/ Psovi ze slovenské inscenace Charmse za závan opravdovosti, 3/ Petře Lorencové, představitelce Lolity, zhmotněnému to snu všech Humbertů.

Kateřina Urbancová: 1/ Petr Špička, představitel Chrise v Zabíjaku Joeovi, 2/ Organizační výbor JH (M. Poesová, D. Strejcovská...), 3/ Renata Švrčková, představitelka překladatelky v Když tančila...

Zuzana Vojtíšková: 1/ Celé redakci Zpravodaje, 2/ Hudební skupině NJOREK za to, že mi svým koncertem v Jiráskových sadech doplnila energii, a tím mě zachovala při životě, 3/ Tomášovi Žižkovi za to, že mi zahrál na fujaru, až mi málem praskl bubínek a koupil mi pak pivo.

Vladimír Zajíc: 2/ DZ Partizánske: Spomienky budúceho starca - za umělecký počin.

Ján Zavorský: 1/ Tatarský biftek - Prajzko, 2/ Zpravodaj JH, 3/ Počasie, ktoré predviedlo všetky tváre.

Vít Závodský: 1/ Divadlo Kámen: Marmeláda, 2/ MS Zlín: Když tančila..., 3/ DS DeFactoMimo: Groteska.

Tomáš Žižka: 1/ Divadlo Kámen: Marmeláda - za to, že provokují myšlenky a vrhají se po hlavě do slovního minimalismu. 2/ Hasičské hospodě a jejím místním návštěvníkům, kteří jsou vlastně uzavřenou komunitní společností, v níž se otiskuje město Hronov víc, než kdekoli jinde v JH. 3/ Slunečnímu člověku Cayovi Makhélému, díky němuž po dnech deště přišlo do Hronova Slunce.

Zpracoval hul

HVĚZDY V DIVADLE

Rok se s rokem sešel, den se dnem, půlnoc s půlnocí a na divadelní inscenace v JH se opět snášejí milované i nenáviděné, vyhledávané i zatracované „hvězdičky“, tedy bodování dosud odehraných produkcí.

Oslovili jsme vedoucí klubů, přítomné redaktory, kritiky a teatrology, aby – tak jako minulá léta – vynesli soud od pěti hvězdiček (nejlíp) k jedné (nejhůř). Možné bylo dávat i půlsvětící hvězdičky, neboli půlbodíky.

red

DS Haná Vyškov	DS Tábora Vějíř	Malé Vinohradské div. Pha	Masopustní kousek DeFactoMimo Jihlava Groteska	DS Šumperk Obraz	Teatro Plyšolino Hr. Králové Plyšový zajíc	TINA NI NA NI Holandsko YAACOV	ÚTD Vydrži Praha Venku!	DS Ztracená existence Pha Dentální rapsódie	Černí šviháči Kostelet. n.O. Bili andělé	Malá scéna Zlín Když tančila	DS LÁHOR/Sounds. Hranice 100 procent alibi	DS Scéna Kralupy Zabiják Joe	Pachyř Pačejoff Pížeň Veselé příhody Pachyře...
Bendová Michaela													
Bergman Aleš													
Felzmann Rudolf													
Hrdinová Radmila													
Hulec Vladimír													
Christof Petr													
Kotisová Marie													
Makhélé Caya													
Mikulka Vladimír													
Novotná Lenka													
Soprová Jana													
Ulrychová Iřina													
Zajíc Vladimír													
Zavarský Ján													
Závodský Vít													
Žižka Tomáš													

Nadšení aneb Strach

Byl to tak trochu podivný den s podivným divadlem. Vlastně ani ne tak s podivným divadlem, jako s podivnou pachutí, kterou ve mně zanechala obě čtvrtě představení v sále Josefa Čapka. Nejdřív Dentální rapsódie a pak Když tančila.

Zubní taškařice pražského DS Ztracená existence byla téměř dokonalou ukázkou naivně středoškolské a bezelstné prvoplánové snahy o humor ve stylu ber kde ber. Bylo to k nepřekání: ledabyly splácená dějová linka, tu a tam sice dobrý nápad, ale jinak hlavně laciné vtipy, které signalizují pointu dlouho před tím, než přijde, a pak ji pro jistotu ještě dvakrát dovysvětlí, absence elementární herecké techniky (s jednou čestnou výjimkou), příšerně falešný zpěv. Pokud si takto zaskotačí spolužáci ve školní jídelně na konci roku, může to být fajn, v převleku za „normální“ divadlo ovšem nutí podobná podívaná klopat zrak a tiše doufat, že tvůrci příště prokáží větší dávku sebekritičnosti.

Pravým opakem byla inscenace Když tančila zlínské Malé scény. Shermanův moderní bulvár zahráli všichni zúčastnění způsobem, za který by se nejspíš nemuselo stydět žádné komerční soukromé divadlo (a možná ani leckteré z těch dotovaných). Nic nechybělo a nic nepřebývalo: Isadora Duncanová byla půvabná, naivní a svěhlavá, Jesenin mužně lyrický, nevypočitatelný a rozervaný, jejich láska k umění i k sobě navzájem silná a romantická. Chvillemi vznikala legrace, inscenace však v souladu s autorem neopomenula ani tzv. hlubší poselství, v souladu s požadavky žánru poněkud instantní a snadno stravitelné.

Příčina oné nepřijemné pachuti byla v obou případech velmi podobná: naprostá většina publika byla očividně spokojená, ba nadšená. Pokud bychom zůstali u diváckého ohlasu jako u jediného kritéria, řadí se Dentální rapsódie i Když tančila k neúspěšnějším inscenacím letošního Hronova. Cynicky vzato, není se čemu divit: televizi zvyšuje triviální prvoplánový humor sledovanost právě proto, že stejně jako bulvární divadlo z podstaty věci vychází vstříc co možná největšímu množství „průměrných konzumentů“. Vtip je v tom, že na festivalu, jako je Hronov, průměrné publikum zcela určitě není. Naopak, sjíždí se sem diváci převleklí exkluzivní - s výrazným zájmem o divadlo, informovaní a ostřílení. Jeden by zkrátka s trochou optimismu očekával, že se nenechají natchytat tak lacině. A vida - oni nechají. A dvakrát vida - „stejně“ publikum se pak o půl hodiny skvěle baví na absurdní hříčce plzeňského Pachyře, která divákům rozhodně nic neusnadňuje. Je to tolerance, ze které jde na mne tak trochu strach.

Vladimír Mikulka

sobota 19. srpna 2006

9:00 - 10:30 – semináře a dílny

11:00 - 13:00 – Park Aloise Jiráska

Předvádění ukázek z práce seminářů a dílen
K(n)MD

14:00 - 16:00 – Jídelna Hotelové školy

Problémový klub (PC)

14:00 – 15:35 (A) – Sál Josefa Čapka

DS LÁHOR/Soundsystem Hranice

Kolektiv souboru: 100 procent alibí

14:00 - Park Aloise Jiráska

Tyjátr na Káfe - Opera o Františce

16:00 – 18:20 (A), 19:30 – 21:50 (B)

– **Jiráskovo divadlo**

Divadelní spolek Krakonoš Vysoké nad Jizerou

Petr Pýcha: Republiku za koně a fotbal

aneb Obrázky z dějin národa Havlase

Pavlaty

17:00 - 18:30 - Park Aloise Jiráska

Koncert dechového orchestru ZUŠ Hronov

17:00 – 18:35 (B), 20:00 – 21:35 (A)

– **Sál Josefa Čapka**

DS Tyl Rakovník

Zdeněk Jirotka, Adam Doležal: Saturnin

19:00 - 20:15 - Park Aloise Jiráska

Pohádkové cesty Rumcajse - česko-polský projekt

22:00 – náměstí ČSA

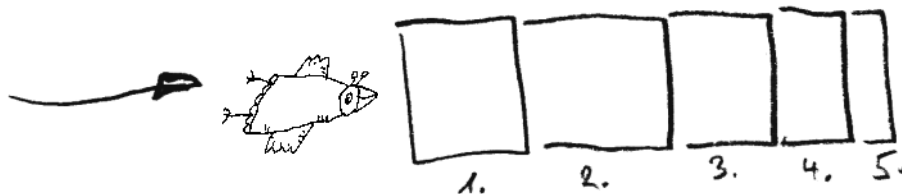
Slavnostní zakončení 76. JH s ohňostrojem

Víte, že...

Především herečky houževnatě lpěly na tradičním kostýmu, který se dal vypravit velmi nádherně a slušel. Po několika spíše ojedinělých pokusech způsobil definitivní obrat slavný herec Talma, pozdější učitel Napoleonův, inspirátor moskevského statutu komedie francouzské, který v roce 1789 vystoupil jako tribun Proculus ve Voltairově tragedii Brutus v přesném starořímském úboru, který si dal zhotoviti podle návrhu Davidova. Podle historické anekdoty zhrozila se Talmova partnerka, paní Vestrisová: „Talmo, vy máte nahé ruce!“ „Jako staří Římané,“ odvětil Talma. „Ale vy ani nemáte žádné kalhoty,“ zuřila dál paní Vestrisová. „Římané je taky nenosili,“ tvrdil klidně Talma. Pro paní Vestrisovou zbývala již jen jediná poznámka: „Prase!“

Útržky z knihy V. K. Blahníka Světové dějiny divadla (1929) vybírá Jana Soprová

LUŠTĚNÍ NA SOBOTU!

Milé děti,

nejdříve musíte zase seřadit písmenka tak, aby dávala smysl (to znamená tvořila slova), a pak vyberete do tajenky vždy poslední písmenko z každého slova, poslední proto, že dnes se jede domů! Tak hodně štěstí a nápovědu nečekejte. Veselou a šťastnou cestu s křížovkou i bez, vaše Křížulenska.

1. DVULÍK
3. EŘONK
5. RHECE

2. DVDOALI
4. CKEEDAR

Tajenka: Dnes má svátek Ludvík a Jiráskova Hronova je...

Jedny musíme honit, druhé přidusit.

Žádnej úchyl tady nebyl. (Marcela Kollertová, vedoucí KIS)

Kdosi ukradl vlaječky JH a zapíchal je ke hrobu Aloise Jiráska.

Co bych s tou bábou doma dělal?! Tak jedu radši do Hronova.

Viděli jsme loutkové představení, kde jediné, co jsme neviděli, byly loutky. (Rudolf F.)

Cukrovka, to je děsná kurva. (80-ti letá paní před Jiráskovým divadlem)

V parku je fakt výbornej koncert, úplně výbornej, ty jo, ani nevím proč tam nejsem? (J.V.)

Krásné, báječné a vždy v pohotovosti členky organizačního štábu si dnes ráno trochu postěžovaly, že mají kancelář v cukrárně, a že si tedy musejí stále ve vytižené pracovní době dávat dorty, a to že ony už nechťejí...

Hulce musíme taky zmenšit, ať nevypadá tak blbě. (Sazeč ZJH)

OHLASY ČTENÁŘŮ

Milá redakce,

Zpravodaj čtu denně a ráda a asi není úplně fér, že vám pošlu příspěvek až ve chvíli, kdy se mi něco nelíbí. Článek pana Zakopala mě ale zvedl ze židle a myslím, že nejsem sama. Nejdřív jsem si myslela, že si dělá legraci, ale kolegové ze semináře mě vyvedli z omylu. Do jakých dob nás to chce pan Zakopal vrátit? Že budeme po návratu z Hronova posílat podrobné hlášení na vyšší místa o tom, co jsme se tu naučili, k čemu nám to je, jak to využíváme a brzy možná taky s kým jsme se kde sešli a o čem jsme mluvili? Vůbec nechápu, k čemu je organizace SČDO a na co ji potřebujeme a proč se tady na Hronově tak prezentuje. Neznamená to, že jí beru právo na život, ale děším se toho, že by v ní bylo víc lidí s takovými názory. Chci jen připomenout, že my, seminaristé, si účast na Hronově platíme, jsme za ně moc rádi a je snad na nás, jak nabyté vědomosti zúročíme!

Jana Kosová, K(n)MD

ZPRAVODAJ

Zpravodaj 76. Jiráskova Hronova

Vydává organizační štáb

Šéfredaktor: Zuzana Vojtíšková

Redakce: Jana Soprová, Lenka Novotná, Pavlína Schejbalová, Vladimír Hulec

Výtvarník: Rostislav Pospíšil

Fotograf: Ivo Mičkal

Sazba: Michal Drtina

Oficiální stránky festivalu:

<http://www.hronov.cz>

Tisk: KONICA MINOLTA HRADEC KRÁLOVÉ

Cena: 9,- Kč

Redakční uzávěrka: 19. srpna 2006 v 5:22h

Vychází: 19. srpna 2006 ve 14:00h

Neprošlo jazykovou úpravou!!!